

Uitval van drinkwater ... en dan?

Drinkwater is een eerste levensbehoefte en van groot belang voor de volksgezondheid. We kunnen als samenleving niet zonder. Daarom behoort de drinkwatervoorziening tot de top-vitale infrastructuur van Nederland. Maar wat gebeurt er als de drinkwatervoorziening onverhoopt uitvalt?

■ **drs. ing. Cor Lievers**

Teammanager Bedrijfsbureau NL, Vitens

■ **drs. Sabine Gielens**

Stuurgroep secretaris, Vewin (Vereniging van Waterbedrijven in Nederland)

NOODDRINKWATER

Vanwege het grote maatschappelijke belang van voldoende en schoon drinkwater, kent de Drinkwaterwet eisen op het gebied van leveringszekerheid en continuïteit. Eén daarvan is de resultaatsverplichting rondom inzet van nooddrinkwater. Wanneer de levering van kwalitatief goed drinkwater voor langer dan 24 uitvalt, zijn de drinkwaterbedrijven verplicht om nooddrinkwater aan burgers te leveren. Nooddrinkwater is water om te drinken. De drinkwaterbedrijven leveren dit niet via het reguliere distributienet maar via bijvoorbeeld een tijdelijk leidingnet of grote waterzakken met tapkranen. De wettelijke minimumeis is drie liter nooddrinkwater per persoon per dag. Deze eis is ingegeven vanuit volksgezondheid: 2 liter voor consumptie en 1 liter voor voedselbereiding.

WIE DOET WAT?

De drinkwaterbedrijven dragen zorg voor de levering van nooddrinkwater op distributiepunten die op voorhand zijn aangewezen door gemeenten. Per distributiepunt worden maximaal 2500 burgers voorzien van nooddrinkwater. Dit aantal is vastgesteld uit oogpunt van openbare orde en handhaving. Gemeenten zijn vanuit hun bevolkingszorgtaken verantwoordelijk voor de doorlevering van nooddrinkwater aan niet- of verminderd zelfredzamen. Ook zijn ze verantwoordelijk voor ondersteuning op de distributiepunten, bijvoorbeeld bij de inrichting door het plaatsen van dranghekken. De politie is belast met de handhaving van de openbare orde.

CASUS

Afgelopen februari is door drinkwaterbedrijf Vitens de inzet van nooddrinkwater grootschalig voorbereid en ook ten dele uitgevoerd. Aanleiding was een breuk in een transportleiding, gelegen in de uiterwaarden van de IJssel. Hierdoor kwamen 23.000 aansluitingen bijna 24 uur zonder water te zitten. De breuk ontstond op zaterdagavond 18 februari. Op zondagochtend was de storing nog niet gevonden. Er werd opgeschaald naar GRIP 2. Later op de ochtend is door het ROT besloten om de inzet van nooddrinkwater aan het ziekenhuis, kwetsbare groepen en burgers op te starten. De GHOR, bevolkingszorg en brandweer inventariseerden de waterbehoefte bij zorginstellingen. De door Vitens afgeroepen flessen water (20.000 stuks à 5 liter) werden door de brandweer aan zorginstellingen en overige kwetsbare groepen geleverd. Twee tankauto's met nooddrinkwater

beleverden het ziekenhuis. Het benodigde nooddrinkwatermateriaal (waterzakken met tapkranen) voor de 22 distributiepunten in de getroffen gemeenten werden door Vitens gereed gemaakt voor inzet. Op zondagavond hadden bijna alle huishoudens via een noodomleiding weer water. Doordat het leidingnet drukloos is geweest, werd een preventief kookadvies afgegeven. Op maandagochtend werden kinderdagverblijven, zorginstellingen, scholen etc. voorzien van flessen water zodat zij het kraanwater voorafgaande aan consumptie niet 3 minuten hoefden door te koken. Maandagmiddag was de leiding definitief hersteld. Uit de monsters bleek dat er geen sprake was van vervuiling van het kraanwater en tegen de avond werd afgeschaald naar GRIPo. Deze calamiteit heeft laten zien dat de noodvoorzieningen zoals van tevoren zijn gepland, goed hebben gewerkt.

VOORBEREIDING

Zoals uit bovenstaande casus blijkt, is de inzet van nooddrinkwater een grote logistieke operatie. Drinkwaterbedrijven, gemeenten en hulpverleningsdiensten starten ieder hun eigen processen op die op enig moment samen komen en afstemming vereisen. Hierbij gaat het o.a. om publieks- en klantcommunicatie, de openingstijden van distributiepunten, de beleving aan zorginstellingen etc. Samenwerking en afstemming zijn dus van groot belang. Dit wordt in de praktijk vergemakkelijkt door samen de inzet van nooddrinkwater te beoefenen en werkafspraken vast te leggen in draaiboeken. Dit wordt doorgaans in gemeentelijke draaiboeken gedaan. Voor zowel gemeenten als drinkwaterbedrijven zou het efficiënter en effectiever zijn wanneer afspraken worden vastgelegd in regionale draaiboeken waaraan gemeente-specifieke zaken worden toegevoegd. Oproep van Vewin aan de 25 veiligheidsregio's is om een coördinerende rol op zich te nemen bij de totstandkoming van regionale draaiboeken rondom inzet van nooddrinkwater en bij het beoefenen van de afspraken.